

Våld och begränsat handlingsutrymme bland unga bi-, pan-, hetero-, och homosexuella

Unga bi-, pan- och homosexuella som har svarat på undersökningen rapporterar oftare utsatthet för våld, diskriminering och begränsningar i sitt sexuella handlingsutrymme än heterosexuella. Det visar resultaten från enkätundersökningen UngKAB23.

Majoriteten är inte så öppna med sin sexuella läggning som de vill vara

Totalt svarade 43 procent att de var så öppna med sin sexuella läggning som de ville vara. Därtill var 42 procent delvis så öppna som de ville vara och 14 procent var inte alls så öppna som de ville vara. Lägst andel som svarade att de var så öppna som de ville vara fanns bland bi- och pansexuella killar (33 procent), följt av 43 procent bland bi- och pansexuella tjejer och 50 procent bland homosexuella tjejer och killar. Frågan ställdes bara till de unga med annan sexuell läggning än heterosexuell.

Knappt var tionde bi-, pan- och homosexuell har fått ersättning för sex

Högst andel som svarade att de fått pengar, presenter eller tjänster av någon i utbyte mot sex var bland bi- och pansexuella tjejer (10 procent). Motsvarande andelar i de andra grupperna var 7 procent bland bi- och pansexuella killar (färre än 30 svarspersoner), 7 procent bland homosexuella killar (färre än 30 svarspersoner), 7 procent bland homosexuella tjejer (färre än 30 svarspersoner), 2 procent bland heterosexuella tjejer och 1 procent bland heterosexuella killar.

Många har krav från familjen på en heterosexuell relation

17 procent bland homosexuella har haft krav från familjen på att deras partner ska ha ett annat kön (heterosexuell relation). Motsvarande andelar var lägre bland bi- och pansexuella (10 procent) och heterosexuella (8 procent).

Drygt var tionde ung homosexuell utsatt för påtryckningar om att ändra sexuell läggning

En högre andel homosexuella (13 procent) än bi- och pansexuella (6 procent) rapporterade att någon närstående genom påtryckningar, hot eller våld försökt få dem att ändra sin sexuella läggning. 16 procent av homosexuella och 32 procent av bi- och pansexuella svarade att de var osäkra på om de utsatts för det. Frågan ställdes bara till de unga med annan sexuell läggning än heterosexuell.

Metod

UngKAB23 är en nationell enkätundersökning som gick ut till cirka 40 000 personer i åldrarna 16–29 år. Totalt svarade 9 444 unga, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 24 procent.

Resultaten i faktabladet baseras på svar från 8 536 unga bi- och pansexuella (11 procent), homosexuella (3 procent) och heterosexuella (77 procent). Övriga svarsalternativ (9 procent) exkluderades från analyserna. Pansexuella var en relativt liten grupp och redovisas därför tillsammans med bisexuella. Vi redovisar även resultaten utifrån juridiskt kön (tjej/kille) på ett par frågor.

Resultaten presenteras som oviktade andelar (%) och kan inte generaliseras till hela befolkningen. Resultatet gäller alltså endast för de individer som har svarat på enkäten.

Ordlista

Bisexuell – en person som blir kär i och/eller attraherad av människor oavsett kön, eller av fler än ett kön.

Pansexuell – en person som blir kär i och/eller attraherad av människor av alla kön, eller oavsett kön.

Homosexuell – en person som blir kär i och/eller attraherad av någon som har samma kön.

Heterosexuell – en person som blir kär i och/eller attraherad av någon med ett annat kön än det egna.

SRHR – sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

En dryg fjärdedel av bi- och pansexuella utsatta för fysiskt våld

Högst andel som någon gång utsatts för fysiskt våld fanns bland bi- och pansexuella tjejer (28 procent) och killar (25 procent). 20 procent av homosexuella tjejer (färre än 30 svarspersoner) och 17 procent av homosexuella killar (färre än 30 svarspersoner) hade någon gång utsatts för fysiskt våld. Motsvarande andel bland heterosexuella tjejer och killar var 14 procent.

Två av fem homosexuella har upplevt diskriminering på grund av sin sexuella läggning

41 procent av unga homosexuella rapporterar att de har diskriminerats på grund av sin sexuella läggning.

Tabell 1. Upplevd diskriminering eller särbehandling under de senaste 6 månaderna, utifrån sexuell läggning. Andelar (%).

Diskrimineringsgrund	Bi- och pansexuella	Homo-sexuella	Hetero-sexuella
Sexuell läggning	18	41	1
Kön	40	21	17
Könsidentitet/könsuttryck	13	16	2
Etnisk tillhörighet	7	7	7
Ålder	17	10	9
Funktionsnedsättning	12	14	3
Religion	3	2	4

Sammanfattning

Bland de bi-, pan- och homosexuella som svarat på enkäten var majoriteten inte så öppna med sin sexuella läggning som de vill vara. Många har krav på att ha heterosexuella relationer och har upplevt påtryckningar från familjen att ändra sin sexuella läggning. Utöver det rapporterade unga bi-, pan- och homosexuella oftare diskriminering och fysiskt våld än heterosexuella unga. Var tionde bland bi- och pansexuella tjejer har haft sex mot ersättning.

Slutsatser

Även om resultaten inte kan generaliseras till hela befolkningen, pekar de på att unga bi-, pan- och homosexuella oftare är utsatta för våld, begränsat handlingsutrymme och diskriminering. Det finns även indikationer på att skillnader mellan unga bi- och pansexuella och unga homosexuella. För att säkerställa jämlik och jämställd SRHR i hela befolkningen behöver vi

- öka kunskapen om unga hbtqi-personers hälsa och livsvillkor, i synnerhet unika behov hos respektive grupp av unga hbtqi-personer
- fler och effektivare insatser som eliminerar våld, förtryck, diskriminering och sexuell exploatering av unga hbtqi-personer.

Målgrupp och syfte

Kunskap om ungas hälsa är avgörande för att stärka förutsättningarna för en god och jämlik SRHR.

Faktabladet vänder sig till dig som beslutar om eller arbetar med främjande och förebyggande insatser för unga, exempelvis inom skolan, elevhälsan, socialtjänsten, ungdomsmottagningarna eller civilsamhället.

Vill du veta mer?

Här kan du läsa rapporten [”Ungas hälsa, relationer och sexliv – Resultat från UngKAB23”](#). En enkätstudie om ungas sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter:

